

teriori sententia postponendus est; cum uti putidum membrum habeatur.

536. Docent autem communiter et verius laicum peccare graviter, si baptizaret, præsente Sacerdote, etiam in necessitate sine legitima causa; cum Sacerdoti commissum sit ex potestate Ordinis baptizare. Si laicus autem baptizaret sine causa, præsente Diacono, qui non habeat commissionem, utrum adhuc ille peccet graviter, disputant; cum Diacono hoc jus non competat, nisi ex ipsa commissione. Si vero laicus, præsentibus aliis Clericis inferioribus baptizaret, recte aiunt id non esse mortale; cum sit tantum aliqualis indecentia.

Qui vero cum non sit ordinarius minister, publice tamen baptizat, peccat graviter; quia usurpat jus alienum in re gravi. Imo Clericos Diaconatu inferiores certum est ex jure fieri irregulares, si id temerarie audeant¹: quod aiunt communissime currere etiam de Diaconis, non interveniente delegatione, quia tunc nullum ipsis competit jus. Hanc tamen pœnam communius et probabilius non incurrunt laici; quia textus loquitur de Clericis tantummodo.

Dices: Jus baptizandi non est nisi sequela juris docendi ex illis Christi verbis: *Euntes docete, baptizantes, etc.*². Sed solis Apostolis eorumque successoribus jus prædicandi tribuit Christus; ergo et baptizandi. Hinc non constat ex Scripturis a laicis fuisse unquam administratum baptisma.

R. Utique ordinarii baptismi ministri soli sunt Episcopi et sacerdotes, quibus etiam competit jus publice docendi. Verum sicut laici privatim, (præcipue deficiente presbytero) docere possunt, prout id præstiterunt Aquila et Priscilla³; ita possunt etiam privatim cogente necessitate baptizare. Ex silentio autem Scripturarum, id unum colligi potest, ad traditionem esse recurendum; traditio autem utriusque ecclesie græcæ et latinæ fidem facit hac de re, ut videre est apud Knoll. Quamquam non desunt, qui contendunt Ananiam a quo Paulus, et fratres a quibus jussu Petri, Cornelius cum sua domo baptizati sunt, fuisse laicos (0).

¹ *Decr. Greg.*, l. V, t. XXVIII, de *Cler. non ord.* V. Liguori, *Op. Mor.*, l. VI, n. 117.

² *Math.* xxviii, 29. — ³ *Actor.* xviii, 26, etc.

537. Q. 2. *Quandonam et quo loco Baptisma debet ministrari?*

R. Ad 1: Infantibus quo citius fieri potest Baptisma est ministrandum; et graviter peccat qui per multum temporis spatium differt. Id commune est ex pluribus Conciliis Provincialibus; Rituale vero sic habet: *Parochus hortetur ne pueris Sacramentum tantopere necessarium nimium differatur cum periculo salutis.* Sane, uti observat Catechismus R., infantes infinitis pene periculis obnoxii sunt: aliunde præstat eos citius a potestate dæmonis liberare. Qualis autem reputetur dilatio gravis, dicunt communius et probabilius eam non esse talem, nisi 10 vel 11 dies excedant. — Plures synodi (ut Novariensis pag. 78) præcipiunt, ut non protrahatur ultra triduum sine peculiari licentia Ordinarii. Imo parentibus ceterisque, quorum ea cura sit, excommunicationis pœnam minantur, si id negligant ultra octiduum.

Diximus *infantibus*: adultis enim Baptisma bene differri potest, uti docet Angelicus¹, ut sic plenius instruantur. Imo præstat, ut taliter baptizandi sese Episcopo sistant, nisi adsit vitæ discrimen².

R. Ad 2: Cum locus ordinarius Baptisma conferendi sit Ecclesia, et quidem Parochialis, vel alia ubi jus fontis est, generatim loquendo in illa debet Baptisma administrari: et peccaret mortaliter qui sine necessitate contrarium faceret; cum agatur de re gravi. — Diximus 1: *Generatim loquendo*: excipitur enim, si adsit periculum infamiæ in parentibus, aut alterius damni gravis; vel si infans sit filius Regis vel Principis³, aut ab ipsis descendens, qui etiam potest domi baptizari solemniter⁴: *Dummodo id fiat in eorum Capellis seu Oratoriis, et in aqua baptismali de more benedicta*, ex Rituale; 2. *sine necessitate*; ea enim urgente, debet infans domi baptizari, ne periculum subeat sine Baptismo moriendi⁵.

¹ 5 p. q. 68, a. 5. De tempore et loco V. Benedictus XIV, *Notifikatione* xviii.

² Hoc monet et etiam Synodus Novariensis, pag. 81.

³ Clem. unica, *De Bapt.*

⁴ Glossa in Clem. cit. Liguori, *Homo Apost.*, tract. XIV, n. 18.

⁵ Sunt hujusce periculi signa præcipua: 1. si puer oriatur sine vagitu et

538. Q. 3. *Quoties Baptisma potest eidem ministrari?*

R. Cum Angelico: *Dicendum, quod Baptismus iterari non potest: 1. quia Baptismus est quædam spiritualis generatio;... et ideo non potest Baptismus iterari, sicut nec carnalis generatio... 2. quia in morte Christi baptizamur, per quam morimur peccato, et resurgimus in novitatem vitæ; Christus autem semel tantum mortuus est: et ideo Baptismus iterari non debet;... 3. quia Baptismus imprimit characterem, qui est indelebilis;... 4. quia Baptismus principaliter datur contra originale peccatum: et ideo sicut originale peccatum non iteratur, ita nec Baptismus*¹. Hinc nullus est Baptismus iteratus: et qui temere baptizat jam valide baptizatum, aut qui jam baptizatus scienter iterum Baptismus suscipit, grave committit sacrilegium et irregularitatem incurrit².

*Quid dices, si quis temere rebaptizet quidem, sed addat conditionem: Si non es baptizatus? — R. Qui sine causa sub conditione rebaptizat, mortaliter peccat nec excusatur a gravi sacrilegio, inaniter Sacramentum usurpando. Utrum vero incurrat etiam irregularitatem latam in jure contra rebaptizantes, quæstio est: alii cum gravi fundamento negant; nam qui sub conditione baptizat jam baptizatum non vere rebaptizat; at leges pœnales strictè accipi debent et cum effectu: sane qui baptizat baptizatum sub conditione si non es baptizatus, is revera non rebaptizat, quia conditio apposita actum invalidat. Et ob eandem rationem censent non incurrere irregularitatem qui ob metum baptizaret jam baptizatum animo simulato. Alii (et hoc videtur probabilius spectata auctoritate) affirmant; nam Catechismus R. reprehendens qui in Ecclesia sub conditione rebaptizant pueros, quamvis certi sint eos jam domi rite fuisse baptizatos, sic inquit: *Sine sacrilegio id facere non possunt, et eam maculam suscipiunt, quam divinarum rerum scriptores irregularitatem vocant.* Ita etiam statutum fuit a D. Carolo Borromæo in Concilio Mediolanensi III. Nec deest ratio; quando enim quis scit certo puerum jam valide esse baptizatum et rebaptizat sub conditione, conditio pueriliter ac malitiose apponitur, et ideo merito habetur pro non apposita. Sed baptizare sine conditione et*

lacrymis; 2. si modice respiret; 3. si appareat lividus præsertim in facie aut capite; 4. si nascatur post multum laboris obstetricis; 5. vel ante septimum mensem; 6. si cranium habeat valde molle, aut suturas nimis apertas, aut alias partes disjunctas.

¹ 3 p., q. 66, a. 9.

² C. ex Litterarum II, De apost. et reiterantibus Bapt.

sine causa inducit irregularitatem; ergo etiam rebaptizare sine causa et sub conditione in eo casu. Imo Benedictus XIV citat pro hac sententia declarationem S. Concilii Congregationis⁴.

Si tamen adsit causa, nedum peccet sub conditione rebaptizans, imo laudabiliter agit; per conditionem enim et proximo et Sacramento consulit². Cum tamen temere rebaptizare sit mortale ex suo objecto et in genere sacrilegii; iccirco attente videndum est, an adsit vera causa, id est non leve, sed grave et prudens dubium de valore Baptismi jam prius collati, sive sit juris sive facti³.

Qua in re notandum: — 1. ad probandam Baptismi collationem sufficere unum testem ocularem, probum et fide dignum, sive masculus sive sit femina⁴. Neque enim hic periculum deceptionis est: quod utique timeri potest in ceteris rebus humanis, in quibus vel acceptio personarum vel aliqujus lucri spes unum testem nonnunquam valet facile corrumpere; — 2. Baptisma præsumi jam collatum, si sermo sit de adultis, qui nati sunt a parentibus catholicis, et inter catholicos educati; tametsi nullum extet in libris Baptizatorum accepti Baptismi testimonium, nisi graves adsint conjecturæ in contrarium⁵; — 3. baptizandum sub conditione adultum, qui ab infantia raptus fuerit a barbaris; nec certo scitur, an aliquando fuerit baptizatus⁶; — 4. quoties est iterandum Baptisma adultorum catholicorum, secreto est fa-

⁴ De Syn., l. VII, c. vi; et Notificatione lxxxii, Liguori, Op. Mor., l. VI, n. 122.

² Quando publice renovatur Baptismus dubium (ut fit, cum hæretici convertuntur), rationabiliter dicit Continuator Tournely conditionem exprimentam, ne adstantes credant Baptismus absolute reiterari contra legem Ecclesiæ. — V. Liguori, Op. Mor., l. VI, n. 29.

³ Dubium juris est, quando constat Baptisma fuisse collatum cum materia vel forma vel intentione dubia. Dubium facti quando dubitatur sive positive sive negative, an Baptismus datus sit an non. In utroque dubio debet minister rebaptizare sub conditione: *Quoties non inveniuntur certissimi testes, qui eos baptizatos esse sine dubitatione testentur, absque ullo scrupulo esse rebaptizandos*, inquit Concilium Carthaginense V (c. Placuit III, De consecr., diss. IV). — V. Liguori, Op. Mor., l. VI, n. 122.

⁴ Glossa in c. Cum cxii de cons. d. 4; et Nuper II, Decr. Greg., l. II, t. XX, De test.

⁵ C. Veniens IV de presb. non bapt. — V. Careno, Delle regole, ecc., Esame XXI.

⁶ C. Parvulus d. 4 de cons.

ciendum ad evitanda murmura; et quidem sine præjudicio matrimonii (quod semper subsistit), si forte eo ligatus sit ille, de cujus Baptismo dubitatur¹. Ceterum consulendus Episcopus, uti in omni gravi re fieri semper debet.

539. *Quomodo se gerere debet minister cum infantibus expositis?* Si expositi sunt sine ulla schedula testante de Baptismo collato, consentiunt omnes eos baptizandos esse sub conditione. Imo licet schedulam habeant, sententia verior et communior adhuc tenet baptizandos esse sub conditione, nisi ea talis sit, ut certitudinem pariat, v. g., si a Parocho noto scripta sit vel subscripta; alias semper remanet prudens dubium de valore. Ita Benedictus XIV², qui affert Concilium Mediolanense III, ac declarationem S. C. C.

« Ce que nous disons des enfants exposés, addit Gousset (Du Baptême, *Théolog. Mor.*, tom. II, n. 89), s'applique naturellement aux enfants que les vagabonds laissent dans les lieux où ils passent, lors même que ces enfants seraient âgés de deux, de trois, de quatre ou cinq ans et plus, si on n'a pas de preuves certaines qu'ils ont été baptisés; car la plupart des vagabonds vivent sans foi, sans religion; et souvent ils n'osent porter leurs enfants à l'église, de crainte qu'on ne les interroge sur leur croyance ou qu'on ne découvre leur libertinage. »

540. Quoad infantes jam Baptizatos ab obstetrice vel ab alio laico, monet S. Carolus: *Si, re accurate investigata, Parochus exploratum habuerit puerum, forma servata, baptizatum esse, caveat omnino, ne tunc sub conditione baptizandi formam adhibeat*³. Quæ investigatio circa quatuor maxime versatur: 1. quam formam pronuntiaverit; 2. quam et quantam aquam et ubi infuderit; 3. an simultate morali et formam protulerit et abluerit; 4. quam habuerit intentionem.

¹ S. C. C. 21 dec. 1755. — V. Girardi, *Expositio juris Pontificii*.

² *Notificazione* LXXXIV. Parochi et Syndaci est expositorum curam gerere, eosque ad hospitale mittere. Vid. Pro regno Pedemontano, *Instruzione per l'amministrazione dei Comuni*, primo aprile 1858, §§ 55 et seqq. Et aliæ Instruct. postea datæ, quæ in Archivio Parochiali asservantur.

³ *Instructio, De Baptismo*. — V. Liguori, *Op. Mor.*, l. VI, nn. 155 et 156.

541. *Quid de pueris, quos constat baptizatos fuisse ab hæreticis?*

R. De fide est valere baptismum collatum ab hæreticis, si omnia requisita ad Sacramenti naturam adhibentur. Verum merito dicunt præstantiores Theologi baptizatos ab hæreticis esse rebaptizandos saltem sub conditione; gravissima enim urgent motiva (nostra præsertim ætate) dubitandi de valore talis Baptismi; quia constat facile nunc ab hæreticis violari vel materiam vel formam¹. Nam cum ipsi putent hoc Sacramentum non esse absolute necessarium, ideo parum curant de eo rite conficiendo².

542. *Quid (quæres postremo) agere debet Parochus, si pro certo advertat plurimos fuisse ab obstetrice vel ab alio invalide baptizatos?*

R. Cum Voit: Parochus poterit facile remedia adhibere, si invalide baptizati adhuc sint in tenera ætate; eos privatim ad se vocet, et tanquam iis volens benedicere, frontem aqua baptismali ad hoc parata, vel in ejus defectu, aqua lustrali aspergat largiter, et insuper pollice bene madefacto signo crucis muniens clam pronuntiet formam baptismalem. Res difficilior est, si agatur de adultis, quorum Baptismus renovari non potest sine admiratione ac scandalo. Voit idem facere docet quod de pueris; Layman vero vult, ut occulte admoneantur, et occulte baptizentur. Verum in hac re consulendus Episcopus, ut pro circumstantiarum varietate provideat.

Quæ maxima inconvenientia, ne eveniant, monet Rituale: *Curare debet Parochus ut fideles, præsertim obstetrices, rectum baptizandi ritum probe teneant et servant*. Verum ista diligentia in hoc Sacramento summæ necessitatis raro (proh pudor) adhibetur, obstetrices nec instruendo, nec examine probando circa illa omnia, quæ non modica

¹ Quia autem hic posterior Baptismus datus sub conditione non sit certus, cum prior possit esse validus, hinc est dubium, an remittat peccata post primum Baptismum commissa. Hæc igitur hæreticus ad gremium Ecclesiæ rediens tenetur confiteri et ab eis absolvi sub conditione, *si capax es*. Quæ conditio respicit dubiam validitatem primi Baptismi, quando datur absolutio ante iterationem Baptismi: respicit vero materiam absolutionis, si hæc conferatur post iteratum Baptisma: hoc secundum melius fit. *Bouvier*.

² Qui moriuntur cum dubio de validitate Baptismi, in loco sacro sepeliuntur: post factum enim recte supponitur factum quod erat de jure faciendum. Est Canonistarum doctrina. — V. Pavone, *Spicilegio Canonico*, ecc., n. 515.

sunt, et ad rite conferendum Baptismum in casu necessitatis inserviunt¹. Quare Synodi fere omnes² post S. Carolum³ ac Benedictum XIV (uti Synodus Novariensis) merito ac graviter præcipiunt, ut Parochi eas, quæ obstetricam artem exercent, bene instruant, illis insuper aperiendo difficiles casus, qui in Rituali notantur et evenire possunt. — Quia tamen obstetrices ex officio non habentur ubique, ideo tunc curare debent, ut nonnullæ integerrimæ ac prudentes mulieres ad hoc munus deputentur; quæ tamen singulo biennio accurate sunt examinandæ, et semper monendæ, ut duas saltem præter infantis matrem personas, si fieri possit, Baptismo adesse curent, quæ modum, quo res tota agitur, animadvertant, ut sic fidem facere possint⁴. Imo tenentur Parochi omnibus suis parochianis diligenter explicare quæ ad Baptismum pertinent, etiam vernaculo sermone; quia evenire potest, ut occurrente inopinato casu, illud ministrare debeant.

543. Hæc insuper specialiter observare debent Parochi, vel qui vi-ces gerunt, ex eadem Synodo Novariensi:

1. Ut quando agitur de Baptismo jam privatim collato, attente perpendant utrum rite collatus sit. Imo quoties ipsis infans baptizandus exhibetur, toties inquirent, an domi fuerit aqua tinctus. Iis autem qui ab Ecclesia procul distant, suggerant, ut cum puerum baptizandum deferunt, aquam secum gestent, si qua forte necessitas baptizandi extemplo urgeat.

2. Ut fontem baptismalem decenter ornatum et bene communitum teneant, ita ut aqua lustralis servari possit nitida pro toto anni cursu, ac singulo quoque anno renovetur. Parochi autem sive ad sacri fontis benedictionem Sabbato sancto et Sabbato Pentecostes peragendam, sive ad accipiendam novam Oleam, eam Ecclesiam adire debent quæ sibi jure vel consuetudine adsignata fuit; si quæ autem ipsi detineantur impedimento, nunquam laicis Sacra Olea deferrenda committant.

3. Ut feminas gravidas interdum moneant de omni cura habenda foetus, quem utero gerunt, ut caveant tam a sarcinis immodicis vehendis, quam a ducendis choreis aliisque similibus, quæ foetui nocere possint.

4. Ut mulieres post expletos puerperii dies, sese templo sistant pro benedictione suscipienda, quæ a solo Parocho (excluso quocumque Sacerdote ab ipso non deputato), et in ipsa Ecclesia tradenda est. Item caveant a decumbendo cum infante in lectulo sine sufficienti repagulo, ob periculum suffocationis: est casus reservatus.

¹ V. Benedictus XIV, *De Syn. Diœc.*, l. VII, c. vi. — V. Liguori, *Op. Mor.*, l. VI, n. 157.

² Ita Baruffaldus, *Comment. in Rituale*. — V. Ferraris, *Obstetrices*.

³ *In Actis Eccl. Mediol.* — ⁴ *Notificazione VIII*.

5. Ut sæpe commemorent parentibus officia erga liberos, et fidelibus omnibus sponsiones et obligationes Baptismi suscepti. Quam in rem animadvertant festum Circumcisionis assignari pro dictis sponsionibus renovandis publice in Ecclesia; et summopere commendari, ut functionem hanc sancte et religiosissime peragant, non omissa mentione Indulgentiæ plenariæ a Pontifice Pio VII concessæ (pag. 79 et seqq.).

CAPUT QUARTUM

DE BAPTISMI SUBJECTO

544. Q. 1. *Quodnam est Baptismi subjectum* ¹?

R. Subjectum baptismi dicitur quisquis est capax et idoneus ad illum recipiendum: talis est omnis et solus homo vivus ab Adamo descendens, et nondum baptizatus sive adultus sive infans: — 1. *omnis homo vivus*; ideo etiam jam in utero sanctificatus, tum ut fiat Ecclesiæ membrum; tum ut Christo configuretur per characterem; tum ut sit capax aliorum Sacramentorum. Hinc et B. Virginem Baptisma suscepisse docent Vasquez, Sotus, etc.²; — *solus homo vivus*: mortui enim frustra baptizantur. Nam ex una parte cadaver non est capax generationis spiritualis: ex alia mortuus est extra statum vitæ. Est contra veteres hæreticos Cerinthianos, Cataphrygès³, etc.

Item inutiliter baptizantur vivi pro mortuis. Nec obstat illud: *Quid facient qui baptizantur pro mortuis, si omnino mortui non resurgunt* ⁴? Apostolus hic vult demonstrare tantum veritatem futuræ resurrectionis ex errore aliquorum, qui viventes pro mortuis rebaptizantur. Quorsum enim hoc

¹ V. *Istruzione pratica utile sia per la retta amministrazione del Sacramento del Battesimo sia perchè si conferisca a quanti maggiormente si possa*. Vercelli, 1835. — V. Liguori, *Op. Mor.*, l. IV, nn. 121 et seqq.

² Aliis tamen placet Virginem excipere; cum Baptismi susceptio videatur injuriosa eximie ejus sanctitati. Hac de re V. Trombellius, *Mariæ SS. vita et gesta*.

³ V. *Bible de Vence*, vol. VI, dissert. Sur le Baptême pour les morts.

⁴ I Corinth. xv.

faciebant? utique quia resurrectionem credebant. Hunc tamen usum non ideo approbat Apostolus.

545. Q. 2. *An recte baptizentur parvuli?*

R. Storchius primum Lutheri discipulus, dein anabaptistarum parens sæculo XVI docuit invalide baptizari infantes, utpote fidei actualis incapaces, ideoque factos adultos noviter esse baptizandos: quam doctrinam amplexati sunt Servetus, sociniani et arminiani. — Erasmus vero contendit interrogandos esse pueros cum ad annos discretionis pervenerint, ratum ne habeant quod susceptores illorum nomine polliciti sunt; et si ratum non habeant, ad fidem non esse cogendos. Hoc ipsum adoptavit Lutherus, et omnes protestantes in praxim deduxerunt, eamque interrogationis caremoniam *confirmationem* appellant. — Sunt denique qui contendunt pueris permittendum esse, cum adoleverint, fidei examen, ne entusiasmo, ut aiunt, seu fanatismo credere videantur.

Contra hosce omnes:

Dicimus 1. : de fide est recte baptizari parvulos, licet actum credendi non habeant. Hoc satis insinuant Scripturæ verba: *Nisi quis renatus fuerit ex aqua et Spiritu sancto, non potest introire in Regnum Dei*: nemo porro dixerit Christum a Regno Dei excludere voluisse infantes. Hoc ratio firmat; nonne infantes sunt capaces effectus baptismi, remissionis scilicet peccati originalis et interioris regenerationis et innovationis? ergo etiam baptismi capaces censeri debent. Idque comprobatur perpetua constantique Ecclesiæ praxi; hujus testis est S. Irenæus Polycarpi discipulus, qui fuit Joannis Apostoli auditor¹, Origenes², Cyprianus³, etc. Unde Augustinus de parvulorum Baptismo scribit: *Hoc Ecclesia semper habuit, semper tenuit, hoc a majorum fide suscepit, hoc usque in finem perseveranter custodit*⁴. — Quare merito Tridentinum: *Si quis dixerit parvulos, eo quod credendi actum non habent, suscepto Baptismo, inter fideles computandos non esse; ac propterea cum ad annos discretionis pervenerint, esse rebaptizandos; aut præstare omitti eorum Baptisma, quam*

¹ L. II, *Contra hæres.*, c. xxii. — ² Epist. ad Rom.

³ Epist. lxx. — ⁴ Ser. x, *De ver. Apost.*

*eos non actu proprio credentes baptizari in sola fide Ecclesiæ, anathema sit*¹. Iterum declaravit: *Si quis dixerit, neminem esse baptizandum, nisi ea ætate qua Christus baptizatus est, vel in ipso mortis articulo, anathema sit*². Christo sane non fuit necessarius Baptismus uti infantibus ex Ada progenitis, scilicet in peccato; Christus enim libere et humilitatis gratia illum suscepit. Hinc consuetudinem, quæ sæculo IV et V inoleverat nonnisi ad seram ætatem suscipiendi Baptismus, Ecclesiæ et Patres semper improbarunt.

Dicimus 2: *Parvuli baptizati, cum adoleverint, interrogandi non sunt, an ratum habere velint quod patrini eorum nomine, dum baptizarentur, polliciti sunt; et ubi se nolle responderent, non sunt suo arbitrio relinquendi; nec sine anathema erit asserere quod non sint alia interim pœna ad christianam vitam cogendi, nisi ut ab eucharistiæ aliorumque sacramentorum perceptione arceantur, donec resipiscant.* Est de fide assertio, cum totidem verbis sit a Tridentino contra protestantes definita³. Sane lex naturæ clamat, ut qui a maximo liberatur malo, uti est mors sempiterna, maximoque donatur bono uti est salus æterna, illam debeat adimplere conditionem, sub qua utrumque collatum est. Nonne ita se gerit politica societas respectu eorum, qui in ea nascuntur, ut nempe eos tanquam subditos sibi obstrictos habeat? — Neque obstat, quod pueris sic onera imponantur, quin scienter ea acceptaverint: nam hic non agitur nisi de eorum anticipatione, cum statim ac adoleverint, ea teneantur suscipere; lex enim Evangelii, lex salutis, omnes respicit. Unde libet cum Augustino exclamare: *Felix necessitas, quæ nos ad meliora compellit*⁴.

Infantes ergo baptizati, cum adoleverint non tantum de fide respondere debent, sed de præceptis Ecclesiæ, juxta illud Tridentini: *Si quis dixerit, baptizatos per Baptismum ipsum solius fidei debitores fieri, non autem universæ legis Christi servandæ, anathema sit*⁵.

¹ Sess. vii, *De Bapt.*, can. xiii. — ² Sess. vii, can. xii.

³ Can. xiv. — V. Liguori, *Op. Mor.*, l. VI, n. 127 et n. 132.

⁴ V. Nat. Alexander, *Hist. Eccles.*, dissertatio xiii, in sæc. XI et XII. — Perrone, Knoll, etc. — ⁵ Can. vii, sess. vii.

Opponunt: *Christus Joannis vi ait*: Nisi manducaveritis carnem Filii hominis et hiberitis ejus sanguinem, non habebitis vitam æternam: Porro sicut ex istis verbis nemo colligit parvulis esse necessariam eucharistiam; ergo pariter ex aliis Joannis iii: Nisi quis renatus fuerit, etc., baptismi necessitas argui nequit.

R. Non tenet paritas; verba enim quæ leguntur Joannis iii generalia sunt, nec mandatum solum continent, sed medium ad ingressum regni celorum; contra vero quæ habentur Joannis vi vere mandatum continent, ideo in persona secunda enuntiata sunt. Priora item verba patet faciunt necessitatem baptismi ad novam vitam inchoandam, qua quidem indigent omnes omnino qui in Adamo mortui sunt, ideo et infantes; posteriora vero ad vitæ jam acceptæ conservationem, augmentum et reparationem tantummodo, qua quidem nonnisi adulti indigent. Et en quare intermissa fuerit temporum decursu porrectio eucharistiæ infantibus, nunquam autem baptismi administratio.

Addes: *Christus vult homines prius doceri, postea baptizari*: Euntes docete omnes gentes, baptizantes eos, etc.; sed infantes non possunt instrui; ergo nec debent baptizari. Ad rem proinde in supradicta verba scribit Hieronymus: Non potest fieri, ut corpus baptismi recipiat Sacramentum, nisi ante anima fidei receperit veritatem¹.

R. Duo hic Christus præcipit docere et baptizare, quin tamen hæc mandata ita conjungeret, ut unum sine altero observari non possit: sic cum baptizatis adultis servatur primum, quia baptismum non amplius indigent; cum non baptizatis infantibus servatur secundum, quia nondum usu rationis donati instructionis sunt incapaces. Et ita verba Christi tota semper intellexit Ecclesia. — Divus autem Hieronymus loquitur in citato loco de adultis qui utique doctrina ad baptismum sunt disponendi; non vero de parvulis; cum graviter moneat parentes in epistola ad Lætam, ut eos curent statim et sine mora baptizari. Quamquam illud docete juxta græcam vocem non tam docere, quæm discipulos facere significat: quod porro fit per baptismum, per quem etiam ipsi infantes Ecclesiæ aggregantur.

Urgebis: *Ut serviat baptismus, baptizandus est interrogandus, juxta illud D. Petri*: Salvos facit baptismus, non carnis depositio sordium; sed conscientiæ bonæ interrogatio in Deum². At infantes interrogari non possunt, nec se interrogare.

R. Alii volunt loqui Petrum de conscientia bona apud Deum post baptismum; sane solum baptismum non salvat, nisi sequatur vita bona. Alii dicunt ipsum loqui de adultis peccatoribus qui se mundare debent

¹ In Matth. xix. — ² I Petri iii.

ad utiliter baptismum suscipiendum. Sed demus loqui etiam de parvulis: en responsio Angelici: *Puer sicut cum baptizatur, non credit per seipsum, sed per alios; ita non per seipsum sed per alios interrogatur, et interrogati consentunt fidem Ecclesiæ in persona pueri, qui fidei aggregatur per fidei Sacramentum. Conscientiam autem bonam consequitur puer etiam in seipso, non quidem actu, sed habitu per gratiam sanctificantem¹.*

546. Q. 3. *An infantes monstruosi sint baptizandi?*

R. Si ita sint monstruosi, ut non hominis formam referant; sed plane bestialem, non sunt capaces Baptismi. Quod si in capite saltem et pectore hominis formam habeant, baptizandi utique erunt. Si vero caput tantum sit ferinum, differendum erit Baptisma, donec certius res cognoscatur consulendo Episcopum. Quod si adsit periculum mortis; erit conferendum sub conditione: *Si es capax, vel: Si es homo, ego te baptizo*. Ita recte Rituale R. et S. Carolus, ne forte preat qui salvari potest.

Quid (inquires), si infans membra hominis habeat geminata? Si unum sit caput et unum pectus, licet quatuor sint brachia vel pedes, unum est individuum completum; ideo unum tantum dandum est Baptisma. Si vero duo sint capita et duo pectora, duo judicantur individua; et ideo duo sunt danda Baptismata. Si duo essent capita et unum pectus, datur absolute unum Baptisma super unum caput; aliud vero conditionate super caput secundum, dicendo: Si tu es alius homo. Si tandem unum sit caput et duo pectora, primo est baptizandum caput absolute; dein infunditur aqua super duo pectora simul, cum intentione non adhuc baptizatum abluendi, dicendo: Si alius es homo, ego te baptizo, etc.; Rituale.

547. *Quid (addes) de fetu abortivo? Fœtus abortivus, qui scilicet ab utero egreditur ante tempus partus destinatum et immaturus, utcumque parvus, si habeat formam humanam et det signum vitæ, absolute baptizandus est, ut omnium est sententia. Si vero in eo vix appareant indicia humanitatis et vitæ, fœtus baptizandus est sub conditione: Si es homo. Item dicendum est de informi productione, nisi manifesta putrefactionis, decompositionis vel desorganizationis signa jam*

¹ 5 p., q. 68, a. 9.

exhibeat : idque hodie præsertim, cum vigeat et fundata sit peritorum opinio, fœtum nempe illico a conceptione animari¹. *Quot fœtus, ait Roncaglia, abortivos ex ignorantia obstetricum et matrum excipit latrina, quorum anima, si Baptismate non fraudaretur, Deum in æternum videret, et corpus licet informe, esset decentius tumulandum ! Sed quibus potissimum sub gravi culpa competit expellere ignorantiam? nonne Parochis?*²

548. Q. 4. *An recte baptizentur filii, invitis parentibus?*

R. Certum est contra Catharinum et Durandum tale Baptismum validum esse, ut probat Benedictus XIV Instructione *Postremo mense*; non enim, ut ait Augustinus, *scriptum est: nisi quis renatus fuerit ex parentum voluntate; sed nisi quis renatus fuerit ex aqua*, etc.³; hoc Baptisma esse etiam licitum, si agatur de filiis christianorum, quippe qui Ecclesiæ legibus subjiciuntur⁴. — Quod si agatur de infidelium filiis, utrum licite, invitis parentibus baptizentur, affirmat Scotus; ideo quia Christus generaliter jussit baptizari omnes gentes. Verum communior et in praxi tenenda sententia, quam defendunt Thomistæ, docet *generatim loquendo* filios infidelium illicite baptizari, si eorum parentes sint vel censeantur fore repugnantes, quamvis aliunde Christianis Principibus civiliter subjiciantur. Etenim baptizati vel subducuntur a parentibus, et eis fit injuria; nam *de jure naturæ est quod filius antequam habeat usum rationis, sit sub cura patris*⁵: vel relinquuntur

¹ Si contingat abortum fieri, curam fœtus ne negligent matres, sed eundem licet vita carere videatur, statim baptizent, saltem sub conditione *si vivis, ego te baptizo*, etc. Postea mundent os infantis et linguam a crasso mucore; sufflent in os infantis et sic motum cordis animare nitantur, lavent prolem vino tepente aqua mixto et leniter fricent: scilicet spes vitæ tunc tantum abest ex integro, si fœtus jam incœpit abire in putredinem. Ita Manuale diœces. Brix., apud Stapf, § 484.

² V. Debreyne, *Essai sur la Théologie*, etc., p. III. — *Embryologie sacrée*, c. VIII, l. I. — P. Hieronymus Florentinus, *Homo dubius seu de abortivis baptizandis*: de quo opere egregio vid. *Analecta juris Pontificii*, anno 1861: du Baptême, c. III.

³ Epist. xcvm. — V. Tournely, Berti, Sardagna, Perrone, etc.

⁴ Gousset, *Théol. Mor.*, n. 81, *De Baptismo*, neque quoad Christianos parentes id facile concedit, si impii renuerent omnino, ad scandala cavenda.

⁵ S. Thomas, 2, 2, q. 10, a. 12. — V. Liguori, *Op. Mor.*, l. VI, nn. 126 et seqq.

penes eosdem, et fit injuria Sacramento; cum illud exponatur irreverentiæ. Christi autem præceptum intelligi debet, salva reverentia Sacramenti, et jure naturali parentum in prolem suam.

Firmatur præcipue ex praxi Ecclesiæ et consuetudine, quæ (dicente Angelico), *maximam habet auctoritatem, quæque semper est in omnibus æmulanda, quia ipsa doctrina catholicorum Doctorum ab Ecclesia auctoritatem habet. Hoc autem Ecclesiæ usus nunquam habuit quod judæorum (aut gentilium) filii invitis parentibus baptizarentur, quamvis fuerint retroactis temporibus multi catholici principes potentissimi, ut Constantinus, Theodosius, quibus familiares fuerunt Episcopi sanctissimi, ut Sylvester Constantino, et Ambrosius Theodosio, qui nullo modo prætermisissent ab eis impetrare, si hoc esset consonum rationi: et ideo periculosum videtur hanc assertionem de novo inducere* (ut nempe tales filii contra consuetudinem in Ecclesia hactenus observatam, baptizarentur). Item videndus Benedictus XIV tum Instructione citata *Postremo mense* 28 feb. anno 1747, tum Epistola *Probe te* 15 dec. anno 1751. Imo quoad hebræorum filios adest Constitutio Julii III, qui imposuit delinquentibus suspensionem et pœnam mille ducatorum¹.

Diximus *generatim loquendo*. Nam si christiane ipsi poterunt educari, etiam licite baptizabuntur: — 1. si parentes sint nostra mancipia; tunc eorum filii potius juris sunt, quam illorum; — 2. si parentes fuerint baptizati, vel uterque, vel saltem alteruter; quia tunc Ecclesia jus habet in eos; — 3. si alteruter parentum petat; quia justa ejus voluntas voluntati injustæ alterius præferenda est in favorem fidei et prolis. Item si, mortuo patre, consentiat avus paternus, etiam matre reluctante; cum apud ipsum sit patria potestas; — 4. si infans sit in certo periculo mortis: tunc enim bono prolis providetur, quin alicui injuria fiat; cum ab omni sit subtrahendus hominum potestate per mortem; — 5. si suæ jam

¹ Pedemontanæ Constitutiones imponunt contravenientibus pœnam 50 scutorum; et in defectu pœnam expulsionis ad triennium in viris, ad sex menses in feminis (lib. I, tit. VIII, c. VII). De hoc tamen nihil in novo Codice Pœnali.

compos rationis Baptisma petat ex se; quia in negotio Religionis jam est sui juris: regulariter autem id evenit, completo septennio¹; — 6. si filius sit positus extra curam parentum, uti si esset expositus; tunc illi juri suo censerentur renuntiassent. Item si bello parentes capti sint; nam jure belli captivi sunt victoris; — 7. si pater offerat filium, et postea consilium mutet; jam enim Ecclesia jus acquisisset. Ita Benedictus XIV, plura S. Congregationis Concilii decreta, ac communis Doctorum sensus.

Neque dicas: *Obedire oportet Deo magis quam hominibus; Deus autem vult, ut omnes baptizentur.* — Utique vult Deus ut omnes baptizentur, sed volentes; at si nolunt parentes, nolunt et infantes, quorum voluntas in patris voluntate censetur inclusa. Quod autem sic parentes abutantur eorum potestate, ideo ea sint expoliandi ab Ecclesia vel christiano principe; id utique verum est, si ea abuterentur in iis, quæ sunt ordinis naturalis, uti si filios necare vellent, quia tunc peccarent contra jus naturale et humanam societatem. At hoc non currit, si abusus sit circa ea, quæ sunt ordinis supernaturalis, in quo subjecti non sunt neque Ecclesiæ, quæ potestatem non habet de his qui foris sunt, judicare; neque principi sæculari, cujus potestas ad ea tantum extenditur, quæ naturalis ordinis sunt.

Si tamen proles jam sit, invitus parentibus, illicite baptizata, tunc Benedictus XIV prohibet eam reddere parentibus ob certum periculum perversionis prolis et profanationis Sacramenti (P).

549. Q. 5. *Quid speciatim notandum quoad Baptisma adultorum?*

¹ Diximus *regulariter*; si enim Baptismi petitor jam habeat usum rationis nondum septennis, adhuc baptizandus esset, et a parentibus subtrahendus. *Si vero de perfecto rationis usu dubitaretur et Baptismi implicantis capacitas anceps et incerta esset, cavendum est ab eorum sententia qui juxta tritum illud axioma. in dubio nimirum semper possidentis conditionem meliorem esse, contendunt petentem Baptismum ad hebræos et ad patrem potissimum remittendum. Hujus enim axiomatici dumtaxat ratio habenda est in causa æquali; nulla vero æqualitas hebræos inter et Christi fideles, ac multo minus inter patrem et filium, quum alter patris potestatis jacturam ad breve sustineret, ærumnæ alter gravissimæ provideret hoc est mortem fugeret sempiternam, cujus periculum certe subiret regressus ad infidelium curam ac sub patriam potestatem. Quare tunc differendum sacramentum, sed hic qui postulat retinendus et sic interea informandus, ut idoneus evadat Baptismo postmodum suscipiendo.* Ita Benedictus XIV, Instructione Postremo.

R. *Adultorum Baptismus, ait Rituale Romanum, ubi commode fieri potest, ad Episcopum deferatur, ut si illi placuerit, ab eo solemniter conferatur; alioquin Parochus ipse baptizet, statuta cæremonia.* Præstat autem ad aliquod tempus eum differre; tum ad cautelam Ecclesiæ, ne ipsa decipiatur, tum ob reverentiam Sacramenti, ut sancte administretur; tum ob utilitatem ipsorum baptizandorum, ut plenius instruantur. Diu tamen illum differre esset contra baptizandi charitatem eum tanto bono privando. Antiquitus diversa tempora præscripta fuerunt; nunc res tota Episcopi judicio relinquitur (Q).

Ad validam vero susceptionem Baptismi in adultis requiritur et sufficit intentio saltem habitualis, id est habita et non retractata baptismum suscipiendi¹. Hinc inferitur: 1. Baptisma ex metu gravi susceptum licet dedeceat (nam ut ait Tertullianus, *non est Religionis cogere Religionem*); tamen valere, quia sufficienter voluntarium: et suscipitur Sacramentum, quamvis non res Sacramenti. Hinc Concilium Tolentanum IV validum declaravit Baptisma Judæorum, quibus a Sisebuto in Hispaniis propositum fuit, vel ut Baptisma, vel ut cruciatus eligerent; electio enim voluntaria fuit, cum vere voluerint Baptisma ad cruciatus vitandos; 2. validum esse Baptisma collatum dormienti vel amentis, qui sui compos antea petierit. In dubio de petitione, Baptismus, urgente casu, conferendus est sub conditione: *Si es capax, etc.*

Ad licitam autem Baptismi susceptionem in adultis requiritur præter intentionem: — 1. fides: nam *sine fide impossibile est placere Deo*²; — 2. timor Dei; nam *qui sine timore est, justificari non poterit*³; — 3. spes justificationis: secus fictitia esset illius voluntas; — 4. initium amoris Dei: impossibile enim est, ut eum non incipiamus diligere, a quo bonum

¹ V. De Sac. in genere, disp. 1, c. 1. — Liguori, Op. Mor., l. VI, n. 159.

² Hebr. ii. Requiritur nempe, ut sciat Sacramenta (saltem Baptismum, Eucharistiam et Pœnitentiam), præcepta Decalogi, saltem cras o modo; et orationem Dominicalem; ultra quatuor illa scitu omnino necessaria, id est Dei existentiam, Deum remuneratorem esse, Trinitatem et Incarnationem, Passionemque D. N. J. C. In urgente autem periculo mortis, sufficit scire hæc quatuor ultima.

³ Eccli. 1.